

פרי קודש היוללים

לעילוי נשמת
ה"ה בנימין זאב (קדם) בהרה"ג
יחיאל יוסף (קרויס) ז"ל
נפטר ח תשרי תשנ"ה
תנצב"ה

פר' האזינו יום כיפור תשפ"ד

מתורתו ומורשתו של רבינו הגה"ק הילל זצ"ל
אבדק"ק סאסרעגען

בס"ד, (שנה ב') גליון מס' 81

פרשת האזינו

תוכחת משה רבנו היתה על מילי דשמיא ותוכחת ישעי' היתה על ביו אדם לחבירו

הָאֲזִינוּ הַשָּׁמַיִם וְאֶדְבָּרָה וְתִשְׁמַע הָאָרֶץ אֲמָרֵי פִי

(דברים לב, א)

והנה בימי משה רבינו שהיו בני ישראל במדבר ואכלו לחם מן השמים ושתו מי באר ולא היתה להם חלק ונחלה בארץ אלא ישבו באהלים במדבר, הרי שרוב עסקיהם היו בענייני המצוות שבין אדם למקום. אבל משנכנסו לארץ, ונחלו איש נחלתו וישבו איש תחת גפנו ותאנתו, היה צריך להזהירם ביותר על המצוות שבין אדם לחבירו.

וזהו הרמז בדברי המדרש, "לפי שהיה משה קרוב לשמים", היינו בדורו של משה היה צריך להזהירם בעיקר על מילי דשמיא, על כן אמר "האזינו השמים". אבל בדורו של ישעיה שהיו קרובים לארץ, לפי שכבר ישבו בארץ, היה צריך להזהירם ביותר על מילי דארעא, ולכן אמר "האזינו ארץ".

(ח"ב רלה)

אמרו חז"ל (ספרי) "לפי שהיה משה קרוב לשמים לפיכך אמר "האזינו השמים", לפי שהיה רחוק מן הארץ לפיכך אמר "ותשמע הארץ אמרי פי". בא ישעיה וסמך לדבר ואמר (ישעיה א' ב) "שמעו שמים והאזיני ארץ", "שמעו שמים" שהיה רחוק מן השמים, "והאזיני ארץ" שהיה קרוב לארץ".

בספר כתב סופר (פר' האזינו ד"ה האזינו) ביאר כוונת משה רבינו ע"ה במה שהעיד בבני ישראל את השמים ואת הארץ, כי "שמים" היינו שהוכיחם על מילי דשמיא, שהם המצוות שבין אדם למקום, ו"ארץ" היינו שהוכיחם על מילי דארעא שהם המצוות שבין אדם לחבירו, ששניהם שווים בחומרתם, עיי"ש.

שבת שובה

אף על פי שהכל בסייעתא דשמיא מכל מקום על ידי התעוררות האדם נוקף המעשה לזכותו

אָרְפָא מְשׁוּבְתָם אֲהָבִם נְדָבָה

(בהפטרטה, הושע יד, ה)

עוזרו אין יכול לו" (קידושין ל', ב). וכנסת ישראל אומרים, "השיבנו ד' אליך ונשובה" (איכה ה, כא), ששייב אותנו אליו ואז נוכל לעשות תשובה. ועם כל זאת, כאשר האדם שב בתשובה מחשיב לו השי"ת את עבודתו על שמו, כאילו הכל נעשה על ידו.

וזהו "ארפא משובתם", אף על פי שאני הוא שארפא להם ומסייעם לשוב בתשובה, מכל מקום "אוהבם", מצד אהבתי אליהם, ובתורת "נדבה" מחשיב אני הכל על שם ולזכות הבעל תשובה.

(ח"א רסח)

במעשה המשכן היה מעשה נסים, שנתן השי"ת חכמה בלב כל חכם לב לעשות מלאכת חרש וחושב, והם הרי היו עבדים שכל עסקם עד עתה היה בחומר ובלבנים והאיך יוכשרו למלאכת אומן, אלא שהכל היה על ידי השי"ת. וברחמי ד' חישב את המלאכה כאילו כולה נעשית על ידי בני ישראל, להיקרא על שםם ולזכותם, כמו שנאמר (שמות כה, ח) "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם".

וכן הוא לענין התשובה, ההתעוררות לתשובה והכח לשוב בתשובה להכניע את היצר הרע הכל ממנו ית', "ואלמלא הקב"ה

נא להתפלל לרפואת צאצא רבינו הגה"ק זי"ע
מרת אסתר בת מירש (לייפר) תחי'
בתוך שאר חולי ישראל

נא להתפלל לרפואת צאצא רבינו הגה"ק זי"ע
הרה"ח ר' ישראל מרדכי בן מירש (ביקסנשפנר) הי"ו
מהמוציאים לאור של הספה"ק "קודש היוללים"
בתוך שאר חולי ישראל

¹ עד שזדונות נעשו לו כזכיות וכדברי חז"ל (יומא פו, ב).

יום הכיפורים

תשובה באתערותא דלעילא ובאתערותא דלתתא

אמר רבי עקיבא, אשריכם ישראל, לפני מי אתם מטהרין מי מטהר אתכם אביכם שבשמים וכו'. מה מקנה מטהר את הטמאים, אף הקדוש ברוך הוא מטהר את ישראל

(יומא פה, ב)

מסייעים לכם מלמעלה. ולא שהתחלת התשובה היא מלמעלה, על ידי גזירות קשות ח"ו.

וזה ביאור המשך דבריו, "מה מקנה מטהר וכו'", "מקנה" דווקא ולא "מעייין", הגם שהוא מטהר יותר (דלטומאת זב לא מהני מקנה אלא מעייין (ויקרא טו, ג)). כי המקנה תחילתו במעשה בני אדם, שחופרים את בור המקנה. וסופו במעשה הקב"ה, כי מי המקנה צריכים להיות מי גשמים, היורדים על ידי הקב"ה, מה שאין כן המעייין שכולו מעשה הקב"ה. ועל זה אמר רבי עקיבא, "אשריכם ישראל", כאשר טהרתכם היא כמקנה, שתחילתה באתערותא דלתתא.

(ח"א שנט, ח"ב רסב)

הנה התשובה שישראל שבים היא על ידי השי"ת, אלא שיש שהתחלה היא באתערותא דלתתא, שהם מתעוררים לתשובה ו"הבא ליטהר מסייעים אותו" (שבת קד, א), "האדם מקדש עצמו מעט מקדשין אותו הרבה וכו'" (יומא לט, א). ואם ח"ו האדם אינו מתעורר באתערותא דלתתא, ואינו שב בתשובה מעצמו, אזי גם התחלת התשובה היא מלמעלה, כמאמר חז"ל (סנהדרין צו, ב) "הקב"ה מעמיד להן מלך שגזרותיו קשות כהמן, וישראל עושין תשובה ומחזירין למוטב".

וזהו שאמר רבי עקיבא, "אשריכם ישראל", אם "לפני מי אתם מטהרין מי מטהר אתכם אביכם שבשמים", דהיינו שתחילה אתם מטהרים עצמכם והתשובה מתחילה בהתעוררות שלכם, ורק אחר כך

ביום הכיפורים קוראין במיתת בני אהרן כדי להזהיר את העם שלא יאמרו אחטא ויום הכיפורים מכפר

מוציאין שני ספרים, בראשון קורים ששה בפרשת אחרי מות וכו'

(או"ח תרכא, ס"א)

ואביהוא שהיו גדולי הדור, ועל ידי זה התקדש שם שמים, כדכתיב "בקרובי אקדש", שנשאו כולם ק"ו בעצמם שאם הם לפי מדריגתם הגדולה נתפסו על עוונם, כל שכן האומר "אחטא ואשוב, אחטא ואשוב, אין מספיקין בידו לעשות תשובה" (משנה ביומא ה, ט).

וכך גם ביום הכיפורים שזוכים לכפרה, יש ללמד לבני ישראל שכל האומר "אחטא ויום הכיפורים מכפר, אין יום הכיפורים מכפר".

וזהו גם הרמז במה דאיתא בזה"ק (פר' אחרי ח"ג נו, ב עיי"ש) שכל המצטער על מיתת בני אהרן או מוריד דמעות, מוחלין לו על עוונותיו. ולהאמור, היינו בלוקה מוסר ממיתתן ונותן אל לבו לשוב בתשובה שלימה ולא לשוב לחטאו, שאינו אומר "אחטא ויום הכיפורים מכפר", ובאופן זה ודאי יום הכיפורים מכפר ומוחלין לו כל עוונותיו.

(ח"א שטו, שיז)

עיינ במפרשים שביארו מאיזה טעם קוראין בפרשת מיתת בני אהרן. ואיתא במדרש (ויקרא רבה כ, יב; וכ"ה בירושלמי יומא א, א), "בא' בניסן מתו בניו של אהרן, ולמה מזכיר מיתתן ביום הכיפורים, אלא מלמד שכשם שיום הכפורים מכפר כן מיתתן של צדיקים מכפרת". ולכאורה קשה, והלא היו בכלל ישראל עוד צדיקים שמתו, כמשה ואהרן, ולמה מזכירין דווקא את בני אהרן?²²

ונראה לבאר, דהנה ביום הכיפורים זוכים ישראל לכפרת עוונות, ויש בזה סכנה, שלא יבואו לומר "אחטא ויום הכיפורים מכפר".

וכן היה ביום הקמת המשכן, שזכו ישראל לכפרה על העוון החמור של העגל וזכו מחדש להשראת השכינה (כמו שנתבאר בפר' שמיני), והיתה סכנה שיראו שאף החוטא יכול לכפר עונו ויאמרו "אחטא ואשוב". ולכן דווקא ביום שמחה זו, שסכנתו בצידו, מתו נדב

ברכת מזל טוב

לצאצאי רבינו הגה"ק זצ"ל

להרב ר' חיים יהושע זאב אורן הי"ו (עורך המדור "דברי התענוגים" ומעוסקים להפצת תורתו ומורשתו של רבינו הגה"ק זצ"ל ובפרט להוצאת הגליון השבועי) ולבנו הרה"ח ר' יעקב ארי' הי"ו לרגל הולדת הנכדה-הבת

להרה"ח ר' צבי דוד שטיינבערג הי"ו ולבנו הרה"ח ר' אליעזר הי"ו לרגל הכנס הנכד-הבן הבה"ח חיים יוסף נ"ו בעול תורה ומצוות

להרה"ח ר' צבי דוד שטיינבערג הי"ו ולבנו הרה"ח ר' אליעזר הי"ו ולחתנו הרה"ח ר' שלום ענגעל הי"ו לרגל הולדת הנינה-הנכדה-הבת

להרה"ח ר' משה יעקב קליין נ"ו (חתן הרה"ח ר' ארי' ז"ל ותיבדלח"ט מרת רבקה שטיינמן תחי') ולבנו הרה"ח ר' ברוך נ"ו ולחתנו הרה"ח ר' יוסף גוטפריד הי"ו לרגל הולדת הנינה-הנכדה-הבת

יהי רצון שיזכו לרוות מכל יוצ"ח רב תענוג ונחת דקדושה לתפארת אבות, הם וכל משפחתם, ויתקיים בהם במהרה "בגלל אבות תושיע בנים ותביא גאולה לבני בניהם", אמן.

²² א"ה. עיינ במפרשי המדרש ובמפרשי הירושלמי שביארו מימרא זו דקאי על פרשת אחרי, ששאלו אמאי הוזכרה מיתתן בפר' אחרי ששם מייירי בעבודת יום הכיפורים. אבל רבינו מפרש הרמז בזה אמאי מזכירין מיתתן בקריאת התורה ביום הכיפורים, ולכן הקשה מה שהקשה. ואכן כן מציינו בזה"ק (פר' אחרי ח"ג נו, ב) "בהאי יומא דכפורי אתתקן למקרי פרשתא דא, לכפרא לישראל בגלותא, בגין דא סדרא דיומא דא הכא אסתדר, ובגין דמיתתהון דבני אהרן מכפרא על ישראל וכו'" עיי"ש.

"לזאת אהובי בני רחימי לכבדני בתורה ומעשים טובים, אשר היא חיינו ואורך בעולם הזה ובעולם הבא..."
(שם בהקדמה)

"...ולבני ד' יאריך ימיכם ושנותיכם בנעימים עם כל אשר לכם, להזכירני לטובה לבוע עתים לתורה בכל יום ויום..."
(קודש הלולים בהקדמה)

נטפי תנחומין

בשם צאצאי רבינו הגה"ק זצ"ל די בכל אתר ואתר, משתתפים אנו באבל הכבד בהסתלקותו לשמי רום, של איש תם וישר וירא אלקים אשר העמיד תלמידים הרבה בהיותו מלמד תשב"ר רבות בשנים זכה לדור ישרים

הרה"ח ר' **מרדכי ב"ר ארי' הערשקאוויטש ז"ל**

(בן מרת מרים רחל ע"ה בת מרת ביילא ע"ה בת מרת רבקה ע"ה בת רבינו הגה"ק זצ"ל)
אשר נלב"ע ביום צום גדלי' ג' תשרי

ובזאת אנו מביעים את תנחומינו לאלמנה החשובה תחי' ולכל יו"ח, בניו וצאצאיו

הרופא לשבורי לב יחבוש לכאבכם וינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים, ולא תדעו צער. נשמתו תעלה לגני מרומים לחסות בצל כנפי השכינה, להמליץ טוב על כל בני המשפחה לטוב לכם כל הימים, עדי נזכה לראות בנחמת ציון וירושלים, בביאת גואל צדק, אכ"ר.

יומא דהילולא

ביום הקדוש י' בתשרי, חל יום היארצייט של רבינו איצק בן רבינו ליזר זצ"ל פולק, אב"ד דק"ק גיאי, אביו של רבינו הילל הזקן אב"ד אייבשיץ (אביו של רבי אליעזר מנייטרא, אביו של רבינו הגה"ק זצ"ל)

רבינו איצק³ זצ"ל נולד לאביו הג"ר אליעזר אב"ד טאטיץ (דאשטיץ). בהגיעו לפרקו נשא את אשתו הרבנית מרת סלאווא בת רבי בער בעק מפראסטניץ זצ"ל, ממנה נולדו לו בניו, רבינו הילל אב"ד אייבשיץ זצ"ל הנ"ל (א.3), ובן נוסף הג"ר לייביש זצ"ל (שהי' אב"ד בק"ק שאפי, ונלב"ע בלא זרע של קיימא והניח אחריו קרן קיימת בחברא קדישא דק"ק הנ"ל). מאשתו בזיווג שני נולדו לו שלושת בנותיו, סלאווא, פראדל ולוויאה.

הג"ר יצחק איצק זצ"ל כיהן כדיין בבית הדין דק"ק פרוסטיץ (ויש שכינה פרוסניץ, ובפי הגויים פרוסטיוב (שו"ת פנים מאירות ח"א סי' כא), וכך היא נקראת עד היום, ושוכנת בחבל מורביה שבצ'כיה). בספר "לוחות העדות" (קובץ מכתבי תמיכה ברבי יונתן אייבשיץ זצ"ל) מובא העתק מהכרוז שנכתב על ידי הבית דין דק"ק פרוסניץ, עליו חתום גם רבינו, "הק' יצחק במוהר"ר ליזר פאלק דיין פ"ק יצ"ר". ואחר כך נתעלה לכהן כאב"ד גיאי.

על גדולתו אפשר ללמוד מהחוקק על מצבתו שבביה"ח הישן בפרעשבורג⁴:

בירה האיתנים, בעשור להודש ביום הכיפורים,

שנת תקכ"א לאלף השישי ליצירים,

נצחו אראלים את המצוקים,

ויגוע יצחק וימת מיתת נשיקים,

ה"ה הרב מוהר"ר איצק אב"ד מק"ק גאי

בן הרב מוה"ר ליזר

בו ביום נוטל העטרה כתר הילולים,

אבדה עצה מפנים,

שמו נודע בשערים,

סיני ועוקר הרים,

שר המישים ונשוי פנים,

דולה מים מבארות עמוקים,

ומשקה מתורתו לאהרים,

כל ימיו של אותו צדיק לא מש מתוך האהל יושב אוהלים,

צדקת ה' עשה עם ישראל תמימים וישרים,

אב בחכמה ורך בשנים,

הן בקדושו לא יאמין שומר אמונים,

נשמתו בצרור החיים תהא צרורים.

יצויין כי נוסח המצבה נעתק בספר אבני בית היוצר (פאקש הר"ס, דף ט, ב),

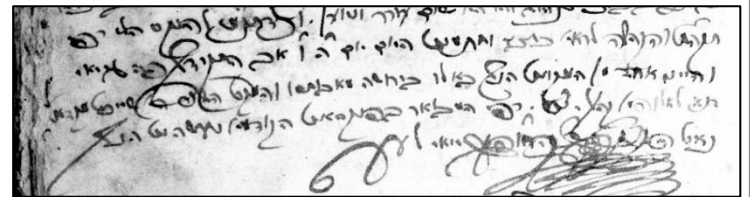
ומהנראה מנוסחאות המצבות המובאים שם, לא היתה דרכם לכתוב גוזמאות וכל תיבה במשורה נכתבה.

שריד מדברי תורתו, קושיא על דברי הש"ך (יו"ד סי' קפט ס"ק עב), הביא

גיסו הג"ר יוסף לערנר-ליכטנשטיין זצ"ל בספרו 'מרפא לנפש' (על ספר

אורחות חיים לרא"ש, דף עד, א): "ושמעתי ממ"ר גיסי הרב הגדול מהור"ר הלל

נר"ו אבדק"ק אייבשיץ בשם אביו הגאון זצל"ה שהקשה לפירוש

הראב"ד...⁵

חתימת יד קדשו בפנקס קהילת גיאי (שבארצות היהודי בספריה הלאומית בירושלים)

מיום ה' ו' אב התק"ד: "נאם הק' יצחק החופ"ק גיאי לע"ע"

כאמור, נלב"ע ביום הקדוש דשנת תקכ"א, ונטמן בכיה"ח הישן בפרעשבורג⁶ (כיום ברטיסלביה שבסלובקיה).

3. כך נחקק על מצבתו כדלהלן, ומצינו שהוא חתם עצמו (ראה להלן) "הק' יצחק במוהר"ר ליזר פאלק". יצויין שעל מצבת בנו רבי הילל אב"ד אייבשיץ, הוזכר שם אביו: הרב הגאון מו"ה משה יצחק.
4. וכן על פטירתו בגיל צעיר, "אב בחכמה ורך בשנים, הן בקדושו לא יאמין", ראה חגיגה ה, א. כנראה שנפטר בפרעשבורג, כשהוא שם עקב מחלתו, כדמשמע מהמילים "נצחו אראלים את המצוקים". את חתימותיו בפנקס גיאי מצאנו בין השנים תקי"ד-תקט"ז. בשנת תקי"ט כבר התמנה שם כאב"ד הג"ר זאב וואלף בנו של הג"ר יצחק בעל פני יצחק זוטא, מי שהיה אב"ד גיאי עד שנת תק"א (הערת הנ"ל). ממה שכתוב במצבה "שר המישים" אולי נרמז שנסתלק בשנתו החמישים, ולפי זה נולד בערך בשנת תע"א. וע"ע חגיגה יג, א.
5. תורתנו לד"ר ר. עינב על ההפניה למ"מ זה.
6. כידוע ערב השמדת הקהילה הועברו משם רוב הקברים - בלי המצבות לבית החיים החדש, למעט ציונו של מרן החת"ס ועוד אחדים מגדולי העיר.

"עיקר כיבוד אב ואם לעשות רצון אבינו שבשמים כי זה נחשב לאבות כאילו המה עושים, והעיקר לקבוע עתים בכל יום ויום לתורה..." (שם בהקדמה)

"...מי שזכה להיות לו בנים וחתנים צדיקים וכו' המעשים שלהם יהיו לו למשען בעולם הבא וכו' ואין לנו חסד גדול מזוה..." (עפ"י קודש הילולים בהקדמה)

דברי התענוגים

מאת רבינו בנימין וואלף בן רבינו יואל זצ"ל רייכלס אב"ד שאפי, מח"ס "דברי התענוגים"
חותנו של רבינו הגה"ק הילל הזקן זצ"ל אב"ד אייבשיץ

ארבעת דרכי התשובה

‘וגם עתה שובו עדי בכל לבבכם’

(יואל ב, יב; הפטרת שבת שובה)

ויעשה כמו שלבו חפץ, ואל יחלל שם שמים בפרהסיא. ורבים בתורה תמהו (ע"ש בתוס'), היאך הותר לו ח"ו לעשות עבירה כמו שלבו חפץ. אלא אפשר לפרש, עפ"י מה שאמרו חז"ל (שם ל:), אם פגע כך מנוול זה משכחו לביהמ"ד, כי כח התורה משבר את כח היצר הרע ומבטל עצתו והסתותיו. כי באמת האדם רוצה לעשות תשובה אבל היצה"ר מעכבו, כמו שאמרו רז"ל (ברכות יז:), גלוי וידוע לפניך שרצוננו לעשות רצונך, ומי מעכב, שאור שבעיסה. לפי זה הכי פירושו, "אם רואה אדם שיצרו מתגבר עליו", ואינו יוכל לנצחו. "ילך למקום שאין מכירין אותו", היינו לבית המדרש, כי שם אין מכירים את היצה"ר, ואין לו שם מקום. ואז יוכל ללמוד תורה, ויילבש שחורים ויתכסה שחורים", היינו כדאיתא במסכת סנהדרין (דף ק:), כל המשחיר פניו על דברי תורה בעוה"ז, הקב"ה מבהיק זיוויו לעוה"ב. והתורה מגינא ומצלא מיצה"ר (סוטה כא:), וזהו, "ויעשה כמו שלבו חפץ", היינו רצונו האמיתי, לנצח את היצה"ר. "ואל יחלל שם שמים בפרהסיא", שאם לא יעשה כן, אז יעבור עבירה ח"ו בפרהסיא ויחלל שם שמים.

וזהו שאמר הכתוב, 'לא יקרא לך עזובה', דקודם שהלך לביהמ"ד ללמוד נקרא 'עזוב', כמו שכתוב (ע"י ירושלמי ברכות פ"ט ה"ה; ספרי עקב, מח; רש"י דברים יא, ג), 'יום תעזבני יומיים אעזבך'. משל לשנים שהולכים ומתרחקים זה מזה, זה למזרח וזה למערב, עד שהלך זה מיל וזה מיל, נמצאו רחוקים זה מזה שני מילין. אבל עכשיו, כאשר הולך לביהמ"ד, 'לא ייאמר לך עוד עזובה וגו' כי לך ייקרא חפצי בה', היינו כמו שנאמר (תהלים א, ב) 'כי אם בתורת ה' חפצו'. וזהו גם דעת היש אומרים, אף שינוי מקום, כלומר שיילך לביהמ"ד, שהוא מקום שאין מכירים את היצה"ר. ודברי פי חכם חזן, ושפתיים יישק.

והוסיף הג"ר יוסף לערנער-ליכטנשטיין זצוק"ל חתנו של רבינו: ונגד ד' תשובות אלו אמר הנביא, 'וגם עתה שובו עדי בכל לבבכם בצום ובכי ומספד'. נגד תשובת הבאה אמר 'בכל לבבכם', שאם באה אותה עבירה לידו ולא עשה, בוודאי עשה תשובה בכל לב. נגד תשובת המשקל אמר 'בצום'. נגד תשובת הכתוב אמר 'בבכי', כמו שנאמר (תהלים קיט, קלח) 'פלגי מים ירדו עיני על לא שמרו תורתך'. נגד תשובת הגדר אמר 'ומספד', כי היא מרומזת ב"ילבש שחורים", היינו שיילך לביהמ"ד כנ"ל, ואז יגדור בפני היצה"ר. (ספר עונג נפש שנדפס מקביל לדברי התענוגים, סוף פרשת פקודי)

הורו לנו רבותינו ז"ל את דרכי התשובה (רוקח הל' תשובה; הובא בשל"ה הק' מסכת ר"ה) שיהיו כן, א. תשובה הבאה - כגון שבאה אותה עבירה לידו ופירש ממנה. כדאיתא בגמרא (יומא פו: וברמב"ם פ"ב מהל' תשובה ה"א), היכי דמי בעל תשובה, אמר רב יהודה, כגון שבאת לידו דבר עבירה פעם ראשונה ושניה וניצל הימנה. מחוי רב יהודה, באותה אשה באותו פרק באותו מקום [פירש"י, מתוך שדומה מכל וכל לזמן שנכשל בו כבר, יצרו מתגבר עליו ואומר לו וכו', קום עשה מה שעשית כבר]. ב. תשובת המשקל - שיסגף את עצמו, באופן שצער גופו יהיה שקול כנגד ההנאה מן החטא. ג. תשובת הכתוב - שיסבול ככל הדינים והעונשים הכתובים בתורה. אם חטא בדבר שעונש מלקות או כרת או מיתה, יסבול דינים קשים כמותם. ד. תשובת הגדר - שידגור עצמו אף מן ההיתר, כדי שלא יבוא לידי גוף האיסור.

ומה מתוך לחיך השומעים דברי מורי וחמי הרב הגאון החסיד [בנימין וואלף רייכלס] זצלה"ה אשר היה מרגלא בפומיה בדרשותיו, וזהו כוונת המאמר במסכת ראש השנה (דף טז:), ואמר רבי יצחק, ד' דברים מקרעין גזר דינו של אדם, צדקה, צעקה, שינוי השם, ושינוי מעשה. ויש אומרים, אף שינוי מקום. אלו ד' דברים נאמרו במכוון כנגד ארבע תשובות הנזכרים. צדקה נגד תשובת הכתוב, כי שמירת כל מה שכתוב בתורה נקראת 'צדקה', שנאמר (דברים ו, כה) 'וצדקה תהיה לנו כי נשמור לעשות את כל המצוה הזאת לפני ה' אלקינו כאשר ציוונו'. וכן אמר המשורר (תהלים יט, י), 'משפטי ה' אמת צדקו יחדיו'. צעקה נגד תשובת המשקל, שיענה ויכאיב את לבבו, שנאמר (ישעיה סה, יד) 'ואתם תצעקו מכאב לב ומשבר רוח תייללו'. שינוי מעשה נגד תשובה הבאה, שבזמן שבא דבר עבירה לידו, משנה מעשיו לטובה ממש. שינוי השם נגד תשובת הגדר, שנאמר (שם נח, יב) 'וקרא לך גודר פרץ'. תחת שהיה נקרא תחילה פורץ גדר, כמו שדרשו רז"ל (שבת קי. ע"ז כז:), את הפסוק (קהלת י, ח) 'ופורץ גדר ישכנו נחש', על מי שעובר על גדרים וסיגים. ועל זה נאמר (ישעיה סב, ב) 'וקנף לא לך שם חדש אשר פי ה' יקבנו וגו' לא ייאמר לך עוד עזובה וגו' כי לך ייקרא חפצי בה'.

והיינו כמו שאמרו רז"ל (קידושין מ:), אם רואה אדם שיצרו מתגבר עליו, ילך למקום שאין מכירין אותו וילבש שחורים ויתכסה שחורים,

ברכתנו לכל לומדי תורת רבינו הגה"ק זצ"ל, ולעאצאיו בכל מקומות מושבותיהם, גמר חתימה טובה, לחיים טובים ולשלום. זכותו תגן עלינו ועל כל ישראל להתברך בכל מיני דמיטב.

לקבלת הגליון בעז"ה מידי שבוע, וכן לקבלת גליונות קודמים, להנצחה והודעה על שמחה

נא לשלוח לכתובת: info@Kodesh-Hilulim.com

כמו"כ כל מי שיכול להעשיר ברעיונות ומאמרים וכדו' למטרות הגליון נא לשלוח לכתובת הנ"ל.